

הנדון:

אהבה אינה צריכה להיות עיוורת. להיפך.

אני מאמין

מבחינת הלהט הפנימי, הביטחון העצמי, היכולת להתחדש ולהתמודד עם בעיות חרשות.

ה"הימין" מתחזק מבחינה דמוגרפית, ויש לכך השלכה על הבחירות בכל התחומים. יש לו "היתרון" של מי שרואה רק צד אחד של כל מטבע.

מכאן הדיבורים על "התוויה מימנה", והתחזיות האפלות על התגברות הכוח הלאומי-גונוני-דתי-חרדי ושאר נבואות-זעם. **איני מאמין אף באחת הנבואות האלה.**

ככל ש"הימין" הפוליטי גדל, כן הוא מתקרב למרכז. הרכבו משתנה, ריעותיו משתנות. תחילה שלא לשמה, ואחר-כך, בלי משים, גם לשמה. פתאום יש פלסטינים. פתאום יש בחירות. צעד אחרי צעד. אטיאט משתנות התבניות הפוליטיות-חברתיות במדינה. ואילו הימין הקיצוני, שאליו מתייחסות רוב הנבואות, אינו גדל ואינו מתחזק, אלא להיפך, מבודד ומנותק מן העורף שלו. המתנחלים יודעים זאת, קבוצות-השוליים יודעות זאת, ומכאן זעקתן הצורמנית.

לא קל להתגבר על השטע הלאומי. אבל המצוי-אות תעשה זאת. המציאות תעלה בעיות חדשות, אתגרים חדשים, ואלה ישנו בהכרח את כל המחדות.

כאשר תסתיים המילחמה, והבעיות החברתיות-כלכליות ירימו את ראשן, יהיה "ימין" אחר ו"שמאל" אחר. הרבה יוצרות יתפתחו. הרבה חזיתות ישתנו.

אז נתגבר גם על סכנה אחרת, הנראית לי כיום חמורה אף יותר: ההימאסות של התהליך הפוליטי כולו, הגועל שהוא מעורר (די בצדק) בקרב הדור הצעיר, בחילה העלולה להביא לדיקטטורה.

אם אפשר להאמין בכלכלה הישראלית? אני מאמין בה.

זה לא קל בימים אלה, כאשר הייצור נהרס וביורוקרטיה מיסלגתית מחלקת כסף אמריקאי, הניתן לנו תמורת שרותים שונים, רובם מלוכלכים.

אך כאשר יבוא השלום, הרבה דברים ישתנו. חלק מכווהי-אדם המצויין, הנשאב היום אל המאמץ הביטחוני, ישתחרר ויעבור למדע, לטכנולוגיה, לסוגים של ייצור שבהם יכולים להתבטא הכישרונות המיוחדים של עמנו. תיפסק הירידה. מדינה כזאת תמשיך עלייה.

עולם חדש ייפתח לפנינו. מיעולים משותפים בעיראק, פרויקטים מרעיים עם סעודיה. סחר-חליפין עם סוריה וסור-דאן. ובעיקר, שיתוף-פעולה הדוק ופורה עם העם הדינאמי, עתידה-השכלה, שיתגבש במדינה הפלסטינית.

אוטופיה? בוודאי. אבל הרבה פחות אוטופית מאשר תוכניתו של עיתונאי וינאי תימהוני להביא המוני יהודים מעירורת גאליציה למחוז נידח בממלכה העות'מאנית, ולהקים שם מדינת-יהודים.

ליכי רואב מדי יום, כשאני רואה מה קורה לצה"ל. שלחו את הבנים — וגם את אבותיהם — להתמודד עם מצב שאין הם מוסוגלים להבינו. בלי אימונים, בלי ציוד מת-אים, ובעיקר — בלי הדרכה המסכירה להם מה קורה שם, שזוהי מילחמת-השיחור של עם אחר.

נעשו מעשים מהירים, והם עדיין נעשים. העולם רואה אותם, וגם אנחנו. שכירת הראי לא תשנה את הפרצוף. גם ליכנו. רבים התרגלו. עם של גיצולי-שואה עובר לסדרה-יוס. אבל נרמה לי שיש גם תהליך הפוך. צה"ל מתאושש מן ההלם, והוא מתחיל לטפל בסכנה הזאת ברצינות. בקרב הק-צונה הבכירה התחילו להבין שזוהי סכנה חמורה לצה"ל, לר-מת המיקצועית והמוסרית, לאחורנו, ליכולתו למלא את תפקידו האמיתי — ההגנה על המדינה.

יש כבוד לאנשיה-הסירוב. יש כבוד גם לרבים וטובים, שאינם מסרבים אלא הולכים לשם, לאי-

זורים המקוללים, והמונעים מדי יום מעשים, חרי-גים" עלי-ירי עצם נוכחותם, סמכותם המוסרית, דוגמתם האישית; והמדרוחים, המשמשים בעין הרואה.

מי שקרא את החוברת הדקה הקרויה שיוח ספקדים יכול לשאוב עידוד מדבריהם של לוחמים אלה, כוגרי יחידות-העיי-לית של צה"ל. לא עוד "יורים ובוכים", אלא משתדרלים למנוע ירי ובכי, ורושים כפה מלא פיתרון. זהו הקול האותנטי של צה"ל במיטבו.

חששנו מפני הכרזת-אליצה של צה"ל, מפני הפיכתו לצבא של קלגסים נוסח "מישפט גיבעתי". נרמה לי שתהליך זה הואט, ועשוי להיעצר. הפיקוד רואה את הסכנה. הדברים לא נאמרים כדי להרגיע. להיפך. אנו חייבים להיאבק על צה"ל, יוסי-יוס. בנפשנו הדבר, תרתי-משמע.

אני משוכנע שאין זה מאבק חסר-תוחלת. להיפך, אני מא-מין שכאשר ייגרם הסיטוט הזה יחזור צה"ל לאיתנו, כפי שהיה לפני שירדה עליו קללת הכיבוש.

אני מאמין בחברה הישראלית, וגם אמונה זו אינה עיוורת. **יש בקע עמוק בלב החברה הזאת, והוא מחלק אותה לשני חלקים פוליטיים-ירחניים.**

מכאן — השמאל הישן, הליברלי-הומאני, החילוני, המכיר סס מבחינה כלכלית, המשכיל יותר, אשכנזי ברובו.

מכאן — הימין הלאומי-נרשגני, המקופח מבחינה כלכלית, הדתי-מסורתית, מיוחזר ברובו, אף שכל מנהיגיו אשכנזים. השמאל הישן נסוג, לא רק מבחינה דמוגרפית, אלא גם

אני אהב את ישראל.

אומרים שהאהבה היא עיוורת. ואני אינני עיוור. אומרים שהאהבה מעכירה אדם על דעתו. ואני רדתי עימי. אני אוהב את ישראל, ארצי, מדינתי, בעיניים פקוחות. **אני מאמין בעתידה.**

פרום השנה ה-42 לקיום המדינה, לא קל לאהוב את ישראל בעיניים פקוחות, ולא קל להאמין בה.

האינתיפאדה חושפת את הפרצוף המכוער ביותר של הכי-בוש. יוסי-יוס נהרגים בני העם המתקומם, ובראשם ילדים ונע-רים.

יובדיום אנחנו שומעים על מעשים מזועזעים, הנעשים עלי-ירינו, בשמנו, עלי-ירי חילוני.

המשק הלאומי נתון במשבר. הקיצוצים והמוסבים, פאר-בצירה של הציונות, מתמוטטים, יחד עם מיעולים ושרותים חברתיים.

פני התכרה הישראלית, הבסיס החי של המדינה, הולכות ומתעוותות, הולכות ומושחתות. אלימות גוברת מבית: רצח זקנים וזקנות, אונס נשים, אדישות נוראה כלפי גורלם של חלשים וחסרי-אונים, חולי-גוף וחוליריות, ילדים מפגרים או נכים, קשישים וחשוכי-מרפא.

הציונות שטשה את הרגל. המוני היוצאים מבי-רית-המועצות ישורו בריים ישר לארצות-הברית, שי-בה הם רואים את ארץ-החושש, תחת לבוא לישר-אל, שבה הם רואים עוד מדינה אידיאלוגית מחד-ניקה.

כאוצות-הברית פוגשים ה"גושים" את ה"יורדים", מושבה גדלה והולכת של מהגרים ישראלים, הבונים את היי-לדיהם בנכר.

בארץ עצמה משתוללת הגזענות, ומתגלות אותן התופעות אשר גרמו לשואה הנוראה ביותר בתולדות עמנו. מרימה את ראשה רתיות חרדית חשוכה מימיה-הביניים. רמת התרבות יור-דת.

זוהי רשימה חלקית. כל אחד מאיתנו יכול להזי-סף עליה באוזן-נפשו. מוסר-עבודה שוקע. ביור-רוקראטיה. אדישות. אי-התחשבות בזולת. תוקף פגול. נוער של ראש קמן, ראש זעיר, וחוכר ראש בכלל.

כיום-העצמאות ה-41, קל לשקוע בייאוש אופנתי, במרה שחורה נוחה, ברחמים נעמים על עצמנו. רביס-דבים עושים זאת.

אל יהי חלקי עימם.

אני רואה את המדינה כמו שהיא, ורוחי אינה נופלת.

אני מאמין בה, ואמונתי אינה עיוורת. **אני רואה את הכיבוש, את הדיכוי, את ה"חרי-גות" הוועתיות. אבל אני רואה גם את הצד השני של המטבע.**

מאות אלפי ישראלים ראו את האינתיפאדה מקרוב, כחילי-סדיר ומילואים. רבים שמרו על צלם-אנוש בתנאים קשים, אחרים איבדו אותו. אך כולם-כולם חזרו הביתה, כשבראשם הכרה חדשה: יש עם פלסטיני, עם החותר לחרותו. מוכרחים איכשהו, להגיע לפיתרון איתו.

ולפי סיקרי דעת-הקהל — כולם! — כבר הגיעו כמעט 60% מאזרחי-ישראל היהודיים למסקנה שי-צריכים להיזכר עם אש"ף. והרי זהו העיקר.

אין כמעט אחד בצמרת המדינה בכלל, ובצמרת צה"ל כפי-רט, שאינו יודע שבמקום או במאחר נרבר עם אש"ף, ושכמ-אחר או במקום תקום מדינה פלסטינית לצד ישראל, על דעת כולנו.

גאוותו החדשה של העם הפלסטיני רוחפת אותו לקראת שלום. הנסיבות הבינלאומיות בתקופת כוש-גורכאצ'וב רוח-פות לפיתרון. ובעיקר: מה שקורה בעומק ליבו של העם שלנו, בשמאל וגם בימין השפוי, רוחף לפיתרון. **יהיה פיתרון.**

אני מאמין בצה"ל. **אני מאמין** הוא יצירתנו. של כולנו. רבים מאיתנו אף קנו בדמם מזנייה בעסק הזה.

מאת אורי אבנרי